

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

2024 yılı başında İlave Gümrük Vergisi Ek vergi oranlarının yüzde 8'den 12'ye çıkarılması özellikle paslanmaz çelik sektöründeki rekabet açısından sektör paydaşlarında endişe yaratmaktadır. Sektör paydaşlarının paylaştığı basın bülteninde aslında ithalatçı olan Türkiye'de üretimi Kibar Holding'in Güney Koreli ortağı ile kurduğu Posco Assan gibi yabancı menşeli firmaların anti dumping başvurusunun dikkate alınmasının, on binlerce kişilik istihdam oluşturan binlerce yerli işletmeyi olumsuz yönde etkileyeceği kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Kibar Holding Ceosu Haluk Kayabaşı ise, ithalata karşı anti-damping isterken, 400 kişilik istihdam yarattığı tesisin zararda olduğunu böyle devam ederse kapanacağını açıklamıştır. Halihazırda zaten Posco Assan'ı ve üretim yapan diğer şirketi korumak için yüzde 12'lik gümrük vergisi olduğunu anımsatan paslanmaz çelik kullanan sektörlerin temsilcileri, ilave vergi durumunda bir fabrika için onlarca fabrikanın feda edileceğini savunmuştur.

Türkiye'de, paslanmaz çelik ürünlerine uygulanan gümrük vergisi oranlarının artırılmasının paslanmaz çelikten üretim yapan sanayi kuruluşlarının ham madde maliyetlerini artıracak olmasından dolayı istihdam kaybının yanı sıra ihracat alanında rekabet güçlerinin azalacağı, sektör paydaşları tarafından ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarına uygulanan İlave Gümrük Vergisi Ek vergi oranları, firmaların yerli veya yabancı menşeli olmasına göre mi belirlenmektedir?
2. Türkiye'nin mevcut ekonomik koşullarda birçok ürünün üretimi için ithalata bağımlı olduğu dikkate alındığında yabancı firmaların lehine sonuçlanabilecek anti-damping veya ek vergi başvuruları hangi kriterlere göre değerlendirilmektedir?
3. Ülkemizde fabrika, tesis gibi sanayi kuruluşu açan yabancı firmalar ne tür şartları yerine getirmektedir?
4. Sermayesi ülke dışında olan yabancı firmalarla, yerli firmaların aynı vergi ve gümrük kanunlarına tabii tutulmalarının rekabet açısından izahı nedir?
5. Bakanlığın, damping soruşturma ve ek vergi önlemleri kararlarına dair süreçler hangi kriterlere göre şekillenmektedir?
6. Damping soruşturmalarının değerlendirme kriterleri nelerdir?
7. Özellikle paslanmaz çelik sektöründe yaşanan tedirginliğin giderilmesi için ne tür etkili ve somut tedbirler alınacaktır?

8. Yabancı menşeli firmalar, Türkiye'de fiziki anlamda fabrika kurdukları zaman, ülkemizde bulunmayan ham madde ve ürünleri dışarıdan getirdiklerinde mevcut ithalat vergisi şartları uygulanmakta mıdır?
9. Paslanmaz çelik ürünlerinde gümrük vergisi oranlarının artırılması neticesinde paslanmaz çelikten mamul yapan sanayi kuruluşlarının ham madde maliyetlerinin artacak olmasından dolayı istihdam ve ciro kaybının yanı sıra ihracat pazarlarında rekabet güçleri azalmayacak mıdır? Başvurusu yapılmış olan anti-damping soruşturma talep dosyası soruşturma aşamasına geçilmeden reddedilmezse sıkıntı daha da büyümeyecek mıdır?
10. Yüksek gümrük vergisi uygulamasından avantaj sağlayacak tek bir firmanın yaklaşık 400 kişilik istihdamına karşın, bu süreçten olumsuz etkilenen yaklaşık 40.000 firma ve 800.000 kişiye yaratılan istihdamın olumsuz etkileneceği Ticaret Bakanlığınca dikkate alınmakta mıdır?
11. Birçok firma ek vergi avantajı olmadan ithal edip kar elde ederken bu firmanın zarar etmesinin açıklaması nedir? Firma nasıl ek vergi koydurup üstüne anti-damping soruşturması isteyebilmektedir? Firmaya yönelik bu ve benzeri ayrıcalıklar sağlanacak mıdır? Firmanın kurumlar vergisi ödemesi ne kadardır?